

Ks. RYSZARD CZEKALSKI

UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Warszawa

**RECENZJA KSIĄŻKI KS. PROF. KUL DR. HAB.
STANISŁAWA ŁABENDOWICZA, *DYDAKTYKA
KATECHEZY*, INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY
„SPATIUM”, RADOM 2019**

Każda osoba zajmująca się nauczaniem i wychowywaniem młodego pokolenia powinna być do tego odpowiednio przygotowana zarówno pod względem pedagogicznym, jak i dydaktyczno-metodologicznym. Aby osiągnąć skuteczność w realizowaniu procesu dydaktycznego, powinna także znać nie tylko ogólne procesy dydaktyczne, ale również szczegóły nauczania poszczególnych przedmiotów. Katecheza, ze względu na swoją specyfikę i zadania, wymaga dydaktyki katechetycznej, która będzie rozważnie czerpała ze zdobyczy innych nauk, wybierając z nich to, co jest zgodne z doktryną chrześcijańską, a odrzucając treści z nią sprzeczne. Dydaktyka katechezy spełnia funkcję służebną wobec katechetów i katechizowanych. Jako teoria nauczania-uczenia się, związana z przekazem religijnym, treścią i postawą wiary, ukazuje, w jaki sposób wdrażać poszczególne wskazania dydaktyczne w proces katechizacji, aby osiągnąć jej cel, czyli doprowadzić katechizowanych „nie tylko do spotkania z Jezusem Chrystusem, ale do zjednoczenia, a nawet głębokiej z Nim zażyłości” (Jan Paweł II, *Catechesi tradendae*, 5). Dlatego też dydaktyka katechezy powinna służyć pomocą w przygotowywaniu katechezy autentycznej, czyli takiej, która budowana jest przede wszystkim na wierze i nauce Chrystusa, ale nie boi się przy tym korzystać z dorobku nauk współczesnych. Wiara i rozum nie tylko się wzajemnie nie wykluczają, ani tym bardziej zwalczają, ale – jak stwierdza Jan Paweł II – „są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy”. Łączenie na katechezie kerygmatu chrześcijańskiego z osiągnięciami nauki odpowiada wymaganiom współczesności i ułatwia katechizowanym poznanie Boga oraz stopniowe osiągnięcie przez nich dojrzałości w wierze.

Recenzowana publikacja jest pomocą skierowaną do osób odpowiedzialnych za nauczanie i wychowywanie młodego pokolenia, przede wszystkim do katechetów, nauczycieli i wychowawców. Wskazuje na konieczność posiadania przez nich umiejętności praktycznego przekazu wiadomości oraz permanentnego rozwoju tych zdolności. Autor *Dydaktyki katechezy* – ks. prof. KUL dr hab. Stanisław Łabendowicz zwraca uwagę na to, że katecheci nie mogą zadowolić się jedynie poznaniem treści kerygmatu chrześcijańskiego czy umiejętnością stosowania

odpowiednich metod pracy, ale powinni również wykształcić u siebie zdolność wykorzystywania różnych sposobów działania dydaktycznego. Pomocą w osiągnięciu tego celu jest formacja praktyczna, przy czym nie należy tu zapominać także o konieczności formacji teoretycznej. Nieznajomość specyfiki i zasad nauczania katechetycznego może wpłynąć negatywnie na skuteczność ich pracy katechetycznej. Dlatego osoby odpowiedzialne za katechezę muszą mieć na uwadze jej specyfikę, cele, zadania, a przede wszystkim – jej personalistyczny i dialogiczny charakter. Powinni również pamiętać, że katecheza jest spotkaniem Boga z człowiekiem oraz człowieka z człowiekiem, a jej celem jest doprowadzenie katechizowanych do tego, aby przyłączyli się do Jezusa, a następnie dawali o Nim świadectwo własnym życiem.

W niniejszej publikacji zastosowano metodę analizy teologicznej, historycznej i porównawczej dokumentów Kościoła i literatury katechetycznej. Przeanalizowano i porównano zalecenia Kościoła i katechetów w aspekcie obecności myśli dydaktycznej w realizacji zadań katechezy. Wyciągnięte wnioski pomogły w określeniu celów i zadań dydaktyki, jej natury, a także możliwości realizowania jej wskazań w różnych środowiskach i formach katechezy szkolnej. Zagadnienia dotyczące dydaktyki katechezy szkolnej przedstawiono w dziewięciu rozdziałach. Pierwszy rozdział ukazuje przedmiot i zadania dydaktyki katechezy szkolnej. Drugi rozdział przedstawia cele, zadania i treści katechezy. Przedmiotem rozważań trzeciego rozdziału są dydaktyczne zasady nauczania w katechezie. W czwartym rozdziale jest analizowany proces dydaktyczny w katechezie. W rozdziale piątym podjęto tematykę dotyczącą wielostronnego i wieloczynnościowego aktywizowania uczniów. Przedmiotem badań szóstego rozdziału są metody i środki dydaktyczne stosowane w katechezie. Siódmy rozdział prezentuje zagadnienia dotyczące planowania i form organizacyjnych katechezy szkolnej. Ósmy rozdział mówi o kontroli i ocenie wyników nauczania w katechezie szkolnej. W dziewiątym rozdziale przedmiotem rozważań są możliwości i sposoby prowadzenia edukacji oraz formacji katechetów.

Książka ks. prof. KUL dr. hab. Stanisława Łabendowicza pt. *Dydaktyka katechezy* zasługuje na uwagę i na szczególne uznanie ze względu na trafność i aktualność podjętej w niej problematyki oraz bogactwo obecnych w niej wątków, które otrzymały bardzo rzeczowe omówienie. Jednym z istotnych walorów recenzowanej pracy jest widoczna przez wszystkie rozdziały kompetencja Autora. Praca jest bardzo starannie przygotowana pod względem formalnym. We wstępie czytelnik jest wprowadzony w istotne elementy merytoryczne i formalne. Przedstawiona dokumentacja naukowa w odsyłaczach, zestaw i układ bibliografii nie budzą zastrzeżeń. Warto zwrócić uwagę na wartość zgromadzonej bibliografii zagadnienia. Praca jest napisana właściwym językiem, który przez swą staranność i literacką poprawność ułatwia odbiór treści opracowania.

ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski
Warszawa, 7 marca 2019 r.